

ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΟΣ ΩΣ ΛΥΤΡΟΝ ΑΝΤΙ ΠΟΛΛΩΝ ΕΚΟΥΣΙΟΝ ΣΤΑΥΡΙΚΟΝ ΠΑΘΟΣ ΚΑΙ ΘΥΣΙΑ ΕΘΕΛΟΘΥΤΟΥ ΘΥΜΑΤΟΣ

Η απαρχή του σχεδίου της «Θείας Οικονομίας» για την σωτηρία και απολύτρωση του κτιστού και θνητού, χοϊκού και φθαρτού πεπτωκότος ανθρώπου, ο οποίος μέχρι και σήμερα όντας αυτάρεσκα δέσμιος στην βεβαιότητα του εγωϊστικού φίλαυτου πάθους του βιώνει την τραγικότητα της κτιστικότητας και θνητότητός του, θεμελιώνεται σε δύο οντολογίες με βαθύτατες υπαρξιακές συνέπειες για τον κτιστό άνθρωπο, που δεν είναι άλλες από την «ελευθερία» και την «αγάπη». Ο Θεός εξ απολύτου ελευθερίας και άκρας αγάπης βούλεται και δημιουργεί το «ίδιον πλάσμα» του, τον άνθρωπο, με τον οποίο κοινωνεί οντολογικώς, ελευθέρως και αγαπητικώς, υπερβαίνοντας τις κτιστές νομοτελειακές αναγκαιότητες, όπως ελευθέρως και αγαπητικώς, σταυρούμενος και ανιστάμενος, τον έσωσε «εφάπαξ».

Η πορεία λοιπόν προς το εκούσιο πάθος του Θεανθρώπου Χριστού είναι μια κίνηση ελευθερίας και αγάπης για να συναντήσει δια της σταυρικής θυσίας του τον δέσμιο στο θάνατο και τη φθορά άνθρωπο προκειμένου να τον ελευθερώσει γενόμενος ο ίδιος «Λύτρον αντί πολλών». Η υπερβατική αυτή πορεία ελευθερίας και αγάπης του θεανθρώπου Χριστού προς το σταυρικό πάθος, τον αγαπητικό σταυρικό θάνατο, δεν αποτελεί μια νομοτελειακή κτιστή αναγκαιότητα, η οποία επιβάλλεται άνωθεν στον ίδιο ή υπομένεται μοιρολατρικά λόγω της αδυναμίας του να αρνηθεί ή να αποδράσει από το αναπότρεπτο τέλος της ανθρώπινης φύσεώς του. Τουναντίον αίρει ως «αμνός του Θεού» και «εθελόθυτον θύμα» την φθοροποιό αμαρτία όλου του κόσμου με την «ελευθέρα ευδοκία της αγάπης» του, όπως εύστοχα επισημαίνει ο αοίδιμος π. Γεώργιος Φλωρόφσκι, ο οποίος ερμηνεύει το θείο πάθος και τον σταυρικό θάνατο του Χριστού ως «μία ελευθέρα κίνηση αγάπης».

Το αποκορύφωμα της επιγείου βιοτής του Σωτήρος Χριστού είναι ο Γολγοθάς, ο σταυρικός θάνατος, όπου «δοκιμάζονται» η ελευθερία και η αγάπη όχι υπό την έννοια της αδυναμίας ή αρνήσεως του θεανθρώπου να τις βιώσει μέχρι «θανάτου, θανάτου δε Σταυρού», αλλά επειδή ακριβώς στον Γολγοθά, στο μυστήριο τούτο του σταυρικού θανάτου, η «ελευθερία» και η «αγάπη» ως «θεικές προϋποθέσεις» εκουσίου επιλογής από τον Χριστό της σταυρικής θυσίας του αποκτούν το απόλυτο οντολογικό τους περιεχόμενο ως βούληση, πράξη και βίωμα στο πρόσωπο του «όλως όλου αγάπη» θυσιαζομένου λυτρωτού κυρίου της ζωής και του θανάτου.

Είναι αληθές μυστήριο το γεγονός ότι το σταυρικό πάθος και ο σταυρικός θάνατος του θεανθρώπου είναι προϊόν ελευθέρας αγαπητικής βουλήσεως για την σωτηρία του γένους των βροτών. Τα πάντα περιστρέφονται περίξ της «εκουσιότητας» να πάθει ως «εθελόθυτον θύμα», να πεθάνει χαρίζοντας τη ζωή του ως «λύτρον αντί πολλών» και να ελευθερώσει τον χοϊκό και φθαρτό άνθρωπο «εκ της κατάρας του νόμου». Ως άδολο αρνίον πορεύεται για να θυσιασθεί και καθίσταται εν γνώσει του «ιερόν εθελόθυτον σφάγειον» ζωής, αθανασίας και αφθαρσίας. Χαρίζοντας την ζωή του, δια του εκουσίου σταυρικού του θανάτου, χαρίζει συνάμα ζωή στους «εν ανυπαρξία όντες» κτιστούς και υποκειμένους στο θάνατο και τη φθορά ανθρώπους. Ο σταυρικός θάνατος του θεανθρώπου είναι η μοναδική και

ανεπανάληπτη «κατ' ευδοκίαν άκρας ελευθερίας και αγάπης θυσία», η οποία ως «εκούσια θυσία» καταργεί κάθε νομοτελειακή κτιστή ή φυσική αναγκαιότητα και αποκαλύπτει την ελευθέρα, αβίαστη, αγόγγυστη και άκρως αγαπητική βούλησή του για την νικηφόρο κατάργηση «θανάτω σταυρικό» του θανάτου απ' όπου επήγασε η οντολογική δυνατότητα μετοχής και κοινωνίας του κτιστού και φθαρτού ανθρώπου στην επέκεινα του τάφου άφθαρτη και αλήκτως αιώνια και ατελεύτητη ζωή.

Η υπέρτατη σταυρική θυσία του θεανθρώπου Ιησού Χριστού δεν συντελείται για την «ικανοποίηση της θείας δικαιοσύνης» ωσάν ο Θεός να απαιτεί «σάρκα και αίμα» για να ικανοποιηθεί προκειμένου να καταργήσει τον θάνατο για την σωτηρία των ανθρώπων, αλλά αποτελεί στον απόλυτο βαθμό την απόλυτη οντολογική έκφραση της θεικής αγάπης του ενσαρκωθέντος Θεού για την λύτρωση του «ιδίου πλάσματος» που είναι ο κτιστός και χοϊκός πεπερασμένος άνθρωπος.

Η πορεία του Χριστού προς τον εκούσιο σταυρικό θάνατο, που τόσο σκανδαλίζει τους αρνητές του όντος απερινόητου και ακατάληπτου αυτού μυστηρίου, δεν ερμηνεύεται με «ηθικές κατηγορίες», δηλαδή με ηθικιστικά ή ευσεβιστικά κοσμικά κριτήρια, επειδή όπως εύστοχα υπογραμμίζει ο π. Γεώργιος Φλωρόφσκι: *«Αι ηθικαί και, πολύ περισσότερο, αι δικονομικαί «κατηγορίαι», επί του σημείου αυτού μένουν πάντοτε απλοί «ωχροί» ανθρωπομορφισμοί... Την σημασίαν του Σταυρικού θανάτου εις όλην της την έκτασιν δεν μας την αποκαλύπτει ούτε η ιδέα της θείας δικαιοσύνης, της Justitia Vindicativa (η τιμωρός δικαιοσύνη του Θεού). Δεν είναι δυνατόν να εξαντλήσωμεν το μυστήριον της μέχρι Σταυρού αυταπαρνήσεως και αγάπης με εννοίας ως «των λογαριασμών» και της ρυθμίσεως των, της τιμωρίας και της «ικανοποιήσεως».*

Όταν λοιπόν η Ορθόδοξη Εκκλησία εν αντιθέσει προς την Σχολαστική Θεολογία των Δυτικών διακηρύττει ότι ο ελευθέρως και αβιάστως πορευόμενος προς τον εκούσιο σταυρικό θάνατο Ιησούς Χριστός γίνεται «λύτρον αντί πολλών», σε καμία περίπτωση δεν εννοεί ότι ηθικά ή δικονομικά ικανοποιείται ο τιμωρός αιμοδιψής Θεός από το σταυρικό αίμα του ενσαρκωθέντος Μονογενούς Υιού Λόγου.

Εξάλλου, είναι ποτέ δυνατόν η δικαιοσύνη να δυσχεραίνει την ευσπλαχνία και την αγάπη, ώστε να χρειάζεται ο σταυρικός θάνατος για να αποδεσμευθεί η θεία αγάπη από τους ακριβοδίκαιους περιορισμούς της θείας δικαιοκρισίας; Ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος στον περίφημο λόγο του «Εις το Άγιον Πάσχα» δίδει την απάντηση ως προς την αλήθεια του Σταυρικού θανάτου του Σωτήρος Χριστού αναφέροντας ότι αυτός συντελείται *«δια την οικονομίαν και το χρήναι αγιασθήναι τω ανθρωπίνω του Θεού τον άνθρωπον».*

Ερχόμενος ο Κύριος προς το εκούσιο πάθος και γενόμενος ο ίδιος καίτοι αναμάρτητος «λύτρον αντί πολλών» τελεσιουργεί το «μυστήριον της «εν Χριστώ καταλλαγής και συμφιλίωσης Θεού και ανθρώπων» υπό την έννοια της οντολογικής δυνατότητος του κτιστού και φθαρτού ανθρώπου να γίνει μέτοχος και κοινωνός της αθανάτου και αφθάρτου ζωής, η οποία δια του τιμίου αίματος του Θεανθρώπου «επήγασε πάσιν ανθρώποις». Ο Άγιος Νικόλαος ο Καβάσιλας στον Δ' λόγο του «Περί της εν Χριστώ Ζωής» αναφέρει χαρακτηριστικά: *«Γι' αυτό κανένας από τους ανθρώπους δεν μπορούσε να συμφιλιώσει το Θεό με τον εαυτό του προσφέροντας τη δική του δικαιοσύνη. Έτσι, ούτε ο παλαιός νόμος μπόρεσε να απαλείψει την έχθρα ούτε σ' αυτούς που ζουν μέσα στη χριστιανική χάρη θα ήταν αρκετός ο ζήλος για την ειρήνευση αυτή... Γι' αυτό λοιπόν, και επειδή μόνοι μας δεν μπορούσαμε να επιδείξουμε δικαιοσύνη, έγινε ο ίδιος ο Χριστός δικαιοσύνη για εμάς από το*

Θεό και αγιασμός και απολύτρωσις, και εξαλείφει την έχθρα στη σάρκα του και συμφιλιώνει μ' εμάς το Θεό... καθαιρεί το μεσότοιχο της έχθρας και απαλλάσσει τον άνθρωπο από τα εγκλήματα...».

Όλα τα παραπάνω που με τόσο θεόπνευστο τρόπο διδάσκει ο Άγιος Νικόλαος Καβάσιλας συντελούνται όχι απλώς με το εκούσιο πάθος αλλά κυριώτατα με τον εκούσιο σταυρικό θάνατο του Χριστού, «δια του αίματος του Σταυρού». Όταν συλλογάζεται ο υπό την τυραννία του ορθού λόγου δέσμιος, κτιστός και πεπερασμένος άνθρωπος ότι το «εκούσιον του σταυρικού θανάτου» του Χριστού υποδηλώνει ότι θα μπορούσε και να αποφύγει το θάνατο, τότε σκανδαλίζεται και επαναστατεί με την ανθρώπινη λογική πτωχεία του και τα κοσμικά ορθολογιστικά κριτήρια χρήσης της ελευθερίας του. Στο σημείο αυτό ακριβώς αποκαλύπτεται ότι η δυναμική ελευθέρα αγαπητική κίνηση και πορεία του Χριστού προς τον εκούσιο θάνατο είναι «όχι ένα αναγκαίο επακόλουθο της φύσεως Του, αλλά ο άθλος της θελήσεώς Του» να επιλέξει αβιάστως και ελευθέρως ως «εθελόθυτον θύμα» τον «εκούσιο θάνατο», ενώ μπορούσε και να μην πεθάνει ως τέλειος και παντοδύναμος Θεός. Έτσι ο θάνατος του Σωτήρος είναι όντως μόνον «εκούσιος», απολύτως εκούσιος, και όχι το αναγκαίο επακόλουθο της πεπτωκυίας φύσεως. Είναι όντως μία ελευθέρα –εκούσια-αποδοχή, μία ευδοκία, η οποία πηγάζει εκ του «θείου έρωτος» για την απολύτρωση του τραγικού θνητού και φθαρτού ανθρώπου.

Τα «λύτρα» του αίματος ενός και μόνου Αναμάρτητου Θεού γίνονται «λουτρόν παλιγγενεσίας» για τον πεπτωκότα άνθρωπο. Προγυριάζει ο Χριστός ότι πορεύεται για την «ιεροτελεστία της υπέρτατης θυσίας» στο Γολγοθά, αλλά επιλέγει εκουσίως να είναι στη θυσία αυτή το «εθελόθυτον θύμα». Γι' αυτό ο π. Γεώργιος Φλωρόφσκι εύστοχα επισημαίνει: «ότι τα πάθη του δεν ήταν επιταγή του αμαρτωλού κόσμου. Ήταν επιταγή της αγάπης του Θεού. Το μυστήριο του Σταυρού άρχισε αϊδίως στο απρόσιτο για την κτίση αγιαστήριο της Τρισυποστάτου θεότητας. Στο επίγειο μυστήριο του Σταυρού αποκαλύπτεται το προαιώνιο μυστήριο της αγάπης και της σοφίας του Θεού. Ο Θεάνθρωπος Χριστός αναβαίνει στην Ιερουσαλήμ για τον εκούσιο σταυρικό θάνατό του όχι απλώς αναγκαστικά «ανεχόμενος αλλά καταδεχόμενος» το «μαρτύριο του θανάτου». Δεν ανέχεται, αλλά «κατ' ευδοκίαν καταδέχεται» να σταυρωθεί ως το απόλυτο «εθελόθυτον θύμα» του οποίου τα «λύτρα του αίματος» γεννούν την λύτρωση του μέχρι τότε αλύτρωτου ανθρώπου.

Ο προσερχόμενος «ίνα σταυρωθή» Χριστός είναι ο προσφερόμενος ή μάλλον ο «αυτοπροσφερόμενος και αυτοθυσιαζόμενος» εξ άκρας αγάπης και ελευθέρας βουλήσεως λυτρωτής, προκειμένου να αποκαταστήσει τον «παραπεσόντα Αδάμ», δηλαδή τον «όλο άνθρωπο» και σύνολο το ανθρώπινο γένος στο «αρχαίον κάλλος». Η ίδια η έννοια της θυσίας εμπεριέχει οντολογικά την έννοια της αγάπης και της ελευθέρας προσφοράς, κάτι που είναι όντως πολύτιμο για τον προσφέροντα την θυσία. Πολλώ δε μάλλον όταν ο αυτοθυσιαζόμενος Χριστός είναι ο ίδιος η «όλη θυσία» επειδή θυσιάζει ως «εθελόθυτον θύμα» τη ζωή του για να γίνει «λύτρον αντί πολλών» και απαρχή της καινής ζωής για το γένος των βροτών.

Έτσι σύμφωνα με την πατερική ερμηνεία του όρου «θυσία», που δίδει εύστοχα ο π. Γεώργιος Φλωρόφσκι, «ο δια του Σταυρού θάνατος είναι όχι απλώς «μία θυσία», αλλά προσφορά θυσίας. «Προσφέρω θυσίαν» δεν σημαίνει απλώς «θυσιάζω». Ακόμη και από την ηθικήν της πλευράν εξεταζομένη η έννοια «θυσία» δεν έγκειται εις μίαν οιαδήποτε «απάρνησιν» ή «άρνησιν», αλλά εις την δύναμιν της αγάπης, με την οποίαν η θυσία

προσφέρεται. Η θυσία δεν είναι η απλή τέλεσις μιάς θυσίας, αλλά αφιέρωσις, προσφορά, δώρον. Και περισσότερο από όλα, η «τελεστική» της θυσίας δύναμις είναι κατά κύριο λόγο η αγάπη».

Ο Μέγας της Εκκλησίας Θεόφρων και Θεοκίνητος Πατήρ Άγιος Αθανάσιος ερμηνεύοντας θεοπνεύστως την εν απολύτω ελευθερία και εξ άκρας αγάπης εκούσια Σταυρική Θυσία του Σωτήρος Χριστού ως εθελόθυτου θύματος που έγινε «λύτρον αντί πολλών», αναφέρει χαρακτηριστικά: «Γιατί λοιπόν, θα έλεγε κανείς, απέθανε όχι με φυσικό θάνατο αλλά σταυρικό, εφ' όσον ήταν αναγκαίο να παραδώσει αυτός το σώμα του στο θάνατο υπέρ πάντων; ...

Πρόσεξε όμως μήπως αυτή μεν η αντίρρηση είναι ανθρώπινη, αυτό δε το οποίον έπραξε ο Σωτήρ είναι πράγματι θείο και για πολλούς λόγους άξιο της θεότητός του. Πρώτον, διότι ο συνηθισμένος θάνατος επέρχεται λόγω της αδυναμίας της φύσεως των ανθρώπων, και επειδή δεν δύνανται επί πολύ να διατηρούνται στη ζωή, με τον χρόνο αποθνήσκουν. Γι' αυτό εμφανίζονται σ' αυτούς και ασθένειες και εξασθενούν και αποθνήσκουν. Ο Κύριος όμως δεν είναι αδύνατος, αλλ' είναι δύναμη Θεού και Λόγος Θεού και αυτοζωή. Εάν λοιπόν απέθνησκε κάπου επάνω σ' ένα κρεβάτι τον συνηθισμένο ανθρώπινο θάνατο, θα εθεωρείτο ότι και αυτός συμφώνως προς την ασθένεια της φύσεως το έπαθε αυτό και ότι δεν έχει τίποτε περισσότερο από τους άλλους ανθρώπους. Επειδή όμως ήταν και Ζωή και Λόγος του Θεού, και έπρεπε να αποθάνει υπέρ πάντων, γι' αυτό ως ζωή και δύναμη που ήταν, ενδυνάμωνε μαζί και το σώμα. Επειδή όμως όφειλε να αποθάνει, ελάμβανε την αφορμή να θυσιασθεί όχι από τον εαυτό του αλλά από τους άλλους...

Αλλ' έπρεπε, θα έλεγε κανείς, να κρυβεί από την επιβουλή των Ιουδαίων, για να φυλάξει το σώμα του τελείως αθάνατο. Ας ακούσει λοιπόν αυτός, ότι και αυτό ήταν ανάρμοστο στον Κύριο. Διότι όπως δεν άρμοζε στον Λόγο του Θεού ο οποίος είναι Ζωή, να προκαλέσει μόνος του τον θάνατο του σώματός του, έτσι δεν άρμοζε να αποφεύγει τον θάνατο τον προκαλούμενο από άλλους, αλλά μάλλον να τον επιδιώκει για να τον καταργήσει. Ευλόγως λοιπόν δεν απέθανε με φυσικό θάνατο, αλλά ούτε απέφυγε τον θάνατο που προεκλήθη από την επιβουλή των Ιουδαίων.

Αυτό όμως δεν εδεικνυε αδυναμία του Λόγου, αλλά μάλλον απεδείκνυε ότι είναι Σωτήρ και Ζωή. Διότι και ενέδρα έστησε για να καταργήσει τον θάνατο, και έτρεχε να υπομείνει ως προσφορά τον θάνατο που του edίδετο η αφορμή να υπομείνει για να σώσει τους πάντες. Εξάλλου δε ο Σωτήρ ήλθε να προσφέρει ως θυσία όχι τον δικό Του θάνατο, αλλά τον θάνατο που του έδιναν οι άνθρωποι. Και έτσι απέθεσε το σώμα όχι με δικό του θάνατο, διότι αυτός είναι η Ζωή και δεν είχε θάνατο. Εδέχθη όμως τον θάνατο που του επροκάλεσαν οι άνθρωποι, ώστε και αυτόν να εξαφανίσει τελείως... Δια τούτο δεν όρισε αυτός τον θάνατο του σώματός του, αλλά άλλοι τον επέβαλαν, ώστε το θάνατο που αυτοί θα παρουσίαζαν στον Σωτήρα, τούτον αυτός να εξαφανίσει...

Έτσι και η ζωή των πάντων, ο Κύριος και Σωτήρ μας, ο Χριστός, δεν επενόησε ο ίδιος τον θάνατο του σώματός του, για να μη φανεί ότι φοβείται άλλον θάνατο, αλλ' edέχθη και υπέφερε επάνω στον Σταυρό, τον θάνατο που άλλοι και μάλιστα οι εχθροί του επενόησαν, τον οποίον εκείνοι θεωρούσαν φοβερό και ατιμωτικό και αποκρουστικό, ώστε να τον πιστεύσουν ότι αυτός είναι η Ζωή και να καταργηθεί τελείως η δύναμη του θανάτου. Συνέβη λοιπόν κάτι αξιοθαύμαστο και παράδοξο, ο θάνατος δηλαδή που του επέβαλαν και τον οποίον θεωρούσαν ατιμωτικό, αυτός ήταν σύμβολο νίκης εναντίον του ιδίου του θανάτου. Γι' αυτό ούτε τον

θάνατο του Ιωάννου υπέστη δι' αποκοπής της κεφαλής, ούτε επιρονίσθη όπως ο Ησαΐας, για να φυλάξει αδιαίρετο και ολόκληρο το σώμα και στον θάνατο...

Και αυτά μεν προς τους μη χριστιανούς, οι οποίοι συνεχώς επιστρατεύουν επιχειρήματα. Εάν όμως και κάποιος από εμάς, όχι με σκοπό φιλονικείας αλλ' από φιλομάθεια ζητεί να μάθει γιατί δεν απέθανε με άλλον τρόπο, αλλά με τον σταυρό, ας ακούσει και αυτός ότι δεν μας συνέφερε με κανέναν άλλον τρόπο παρά μόνον έτσι, και καλώς εσταυρώθη ο Κύριος προς χάριν μας. Αφού ήλθε να φορτωθεί την εναντίον μας επιβληθείσα κατάρα, δια ποίου άλλου τρόπου θα γινόταν κατάρα, εάν δεν εδέχετο τον θάνατο, ο οποίος επενοήθη για τους κατηραμένους;... Έπειτα, εάν ο θάνατος του Κυρίου είναι το λύτρον όλων και δια του θανάτου αυτού διαλύεται «το μεσότοιχον του φραγμού» (Εφ. 2, 14) και επιτυγχάνεται το κάλεσμα των εθνών, πώς θα μας προσκαλούσε, εάν δεν εσταυρώνετο; Διότι μόνο επάνω στον Σταυρό αποθνήσκει κανείς με απλωμένα χέρια. Γι' αυτό έπρεπε και τούτο να το υπομείνει ο Κύριος και να απλώσει τα χέρια, ώστε να ελκύσει και να συνενώσει και τους δύο στον εαυτό του... Ο Λόγος ο ίδιος δεν είχε ανάγκη να του ανοίξουν τις πύλες, διότι αυτός είναι Κύριος όλων. Ούτε ήταν κλεισμένο για τον δημιουργό κάτι από τα δημιουργήματα, αλλ' εμείς είχαμε ανάγκη, τους οποίους έφερε επάνω στο σώμα του. Διότι όπως προσέφερε το σώμα του στον θάνατο υπέρ πάντων, έτσι με το σώμα του πάλι άνοιξε την άνοδο προς τους Ουρανούς...».

Ο Σταυρικός Θάνατος του Θεανθρώπου αποτελεί «μέγα μυστήριο» και ο «Σταυρός» ως οντολογικό βιωματικό γεγονός είναι το διαχρονικό «σκάνδαλο» για τους «εραστές της εγωπαθείας» και αρνητές της «εσταυρωμένης αγάπης» που είναι ο θυσιαζόμενος Χριστός, ενώ για τους εν ταπεινώσει αληθώς πιστεύοντες είναι «πύλη ουράνιος», «απάγουσα εις την αιώνιον και αλήκτον ζωήν». Ο Απόστολος των Εθνών Παύλος στην «Προς Κορινθίους Α' Επιστολή» του γράφει χαρακτηριστικά: «*Αδελφοί, ο λόγος ο του Σταυρού τοις μεν απολλυμένοις μωρία εστί, τοις δε σωζομένοις ημίν, δύναμις Θεού εστί... Επειδή και Ιουδαίοι σημείον αιτούσι και Έλληνες σοφίαν ζητούσιν, ημείς σε κηρύσσομεν Χριστόν εσταυρωμένον, Ιουδαίοις μεν σκάνδαλον, Έλλησι δε μωρίαν, αυτοίς δε τοις κλητοίς, Ιουδαίοις και Έλλησι, Χριστόν Θεού δύναμιν και Θεού σοφίαν· ότι το μωρόν του Θεού σοφώτερον των ανθρώπων εστί*» (Α' Κορινθ. 18-B'2).

Οι θεοφόροι και θεοφώτιστοι πατέρες της Εκκλησίας ερμηνεύοντας το παραπάνω χωρίο αναφέρουν ότι ο λόγος του Σταυρού φανερώνει την άπειρη αγάπη του Κυρίου, που προσφέρεται σε όλους τους ανθρώπους για να γίνουν μέτοχοι της ακτίστου ζωής του Θεού. Ο περίκλειστος ερμητικά και ασφυκτικά στον εαυτό του άνθρωπος θεωρεί «μωρία» το να παραμερίσει τις δικές του δυνάμεις και να ανοιχθεί στην προσφερόμενη «εσταυρωμένη αγάπη» του εν «θυσία Σταυρού» θυσιαζόμενου Χριστού. Γι' αυτό και καταδικάζει τον εαυτό του στους νόμους της φθοράς της βιολογικής κτιστής φύσεώς του, ενώ ο εμπιστευόμενος και αποδεχόμενος την αγάπη του Κυρίου έχει πεπληρωμένη την ύπαρξή του με τη ζωοποιό και σωτηρία δύναμή της. Ο εωσφορικά εγωπαθής άνθρωπος μπορεί να λυτρωθεί και να σωθεί όταν ανακαλύψει την αγάπη του Θεού μέσα από την εκούσια αγαπητική θυσία του Χριστού. Ο δε θεωρούμενος ως «σοφός» του κόσμου τούτου δεν μπορεί να δεχθεί την «μωρία» του κηρύγματος, που υπογραμμίζει πως η σωτηρία βρίσκεται στη θυσία του εγωιστικού εαυτού του. Το ασθενές του Θεού, όπως εκπηγάξει από τη θυσιαζόμενη αγάπη του, είναι η υπέρτατη δύναμη που χορηγεί την αιώνια ζωή.

Ο αμνός του Θεού ως «άδολον ιερόν σφαγείον» είναι το «αι προσφερόμενον και θυσιαζόμενον εθελόθυτον θύμα», που αίρει την φθοροποιό αμαρτία του κόσμου και

τελεσιουργεί το μυστήριο της σωτηρίας του ανθρωπίνου γένους. Η υπέρτατη θυσία του θεανθρώπου είναι το απαύγασμα της ελευθέρως βουλήσεως και άκρας αγάπης του για την απολύτρωση του κτιστού ανθρώπου προκειμένου να καταργηθεί το κράτος του θανάτου. Ο Χριστός σχίζει το «Χειρόγραφον της παρακοής και της φθοροποιού αμαρτίας» και γίνεται πρόξενος της «καταλλαγής» μεταξύ Θεού και ανθρώπων. Θυσιαζόμενος εκουσίως και αγαπητικώς για την αποκατάσταση του ανθρώπου στο «αρχαίον κάλλος» και γενόμενος «λύτρον αντί πολλών» εξαγοράζει τους ανθρώπους «εκ της κατάρας του νόμου τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ αἵματι» και εκπηγάζει την δια του Σταυρικού Θανάτου αθανασία «πάσιν ανθρώποις».